

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

מועד קטן - ו'

1. מה למדו מדברי ר' יהודה שזקן או ת"ח נאמנים להעיד על שנחרש קבר בשדה?

צורבא מרבנן שישנו בעיר כל עניני העיר מוטלים עליו כיון שהוא בקי בהלכה ובידוע שהוא ציין את הקבר.

2. אלו כללים למדנו בציון קברות?

א. מצא אבן אחת מצויינת בסיד, תחתיה טמא.

ב. 2 אבנים מצוינות, אם יש סיד ביניהן - גם ביניהן טמא. ואם אין סיד ביניהן - ביניהן טהור.

ג. 2 אבנים מצוינות והסיד שפוך על ראשיהן ומפוזר ביניהן, אם יש סימני חרישה ביניהן - ביניהן טהור, שמסתבר שמחמת החרישה התקלף מהאבנים ונפל ביניהן. ואם אין סימני חרישה - הרי זה סיד לציון וביניהן טמא.

ד. מצר אחד בלבד מצוין, הוא טמא וכל השדה טהורה. וכן שנים הם טמאים וכולה טהורה וכן שלושה. אבל ארבעה הם טהורים וכולה טמאה, שמוכח שהכוונה היתה לציון את כל השדה.

3. משנה בשקלים: באחד באדר משמיעין על השקלים ועל הכלאים. מה עושים בט"ו באדר?

קורין מגילה בכרכים, יוצאים לפנות קוצים מהדרכים, לתקן רחובות, למדוד מקואות, ומצינין קברות, ויוצאים לעקור כלאים.

4. במשנתנו מבואר שיוצאים על הכלאים בחוה"מ פסח, ובמשנה בשקלים שנינו שיוצאים בט"ו באדר. כיצד מתיישב?

ר"א ור"י ב"ר חנינא - חד אמר: משנתנו - בגידולים המאחרים. המשנה בשקלים - גידולים מקדימים.

חד אמר: משנתנו - בירקות, שאינם ניכרים עד ניסן. ובשקלים - בזרעים שניכרים באדר.

והוסיפו מדברי ר' יוחנן: אם תחילת גידולם ניכר קודם, יוצאין עליהן מיד ואפילו קודם הזמנים הללו. הטעם שיצאו בחוה"מ: שאז שכר הפועלים זול ומכאן למדו: ששכרם מהלשכה ולפיכך חוסכים, שאם היו משלמים מכספי בעלי הכלאים, לא היו משתדלים לחסוך.

5. עד איזה שיעור נחשבים שני זרעים מעורבים לכלאים שחייבים לעוקרם?

סאה זרע ממין אחד שנזרע עמה רובע הקב [1/24 מסאה] ממין אחר, ממעטים השלוחים את המין האחר שיהא פחות מרובע. וכך נהגו רק בתחילה. כמו ששינונו: בראשונה היו עוקרים וממעטים ומשליכים לבהמות ושמחו בעה"ב על שמנכשים להם ועל שמאכילים בהמתם והיו ממתנים לשלוחים. התקינו שישליכו לזרעים ועדין שמחו על שמנכשין, התקינו שיהיו מפקירין כל השדה כולה.

6. במה נחלקו ר' אליעזר בן יעקב וחכמים בענין השקיית שדה?

לראב"י א. מושכים מים מאילון לאילון ובלבד שלא יערים וישקה כל השדה כיון שלהרוחה אסור [בית הבעל] ב. זרעים של בית השלחין שלא הורגלו לשתות תדיר לפני המועד, לא ישקם במועד כיון שאינו מפסיד. וחכמים מתיירים בשניהם והיינו ר' מאיר המתיר מלאכה אף להרוחה. שדה מטוננת - לחה ונתיבשה, מותר להשקות לכו"ע אע"פ שהיא שדה בית בעל, כיון שאם לא ישקנה יהיה הפסד גדול.

שדה גריד - היבשה לעולם, לראב"י אין משקין כיון שרגילה להיות יבשה. לחכמים מותר אף שאין בזה הפסד. ולמד מדבריהם רבינא שאף גינת ירקות מותר לזלף עליה מעט מים בחוה"מ כדי שיצאו ירקות. כשם ששדה גריד ההשקה ממהרת לבשל פרותיה, כך בגינת ירקות מותר לזלף כדי להשביחה. מרביצין - זילוף על שדה תבואה של בית הבעל - לראב"י: בשמיטה מותר ובמועד אסור. לחכמים: מותר אף במועד.

ובברייתא למדנו - שמרביצין ערב שביעית ע"מ שיצא בשביעית ומרביצין בשביעית שיצא בשמינית. אבל אסור לזלף בשביעית שיצא בשביעית.

7. אלו מלאכות נוספות שנינו שמוותרות בחוה"מ ובשביעית?

א. לת"ק: צדין את האישות [בריה שאין לה עיניים וחופרת בקרקע] ואת העכברים משדה האילן ומשדה הלבן.

לחכמים: משדה האילן שהפסדה מרובה כדרכו. ומשדה לבן שאין הפסדה מרובה רק ע"י שינוי במעשה הצידה.

ב. אם נפרץ הכותל מותר לתקנו. ובשביעית מותר לבנות בשדה כותל חדש אע"פ שנראה כשומר פירות.

ג. מחריבין חורי נמלים - מביא עפר מחור זה ונותן לתוך חור זה, וכיון שהריח אינו מוכר להם חונקין זה את זה מתוך בהלה.

ודווקא כששני החורים משני צידי הנהר אין הנמלים מכירות ריח החור השני. וכן שאין גשר על הנהר או נסר או חבל עם נסר צר. ועד מרחק פרסה [1000 אמה] אבל בפחות מכך אף אם יש ביניהם נהר מכירות ריח השניות.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)